

ประโยค ๑-๒

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

สอบครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. ในบาลีภาษานั้น ท่านแบ่งลิงค์เป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ นามนาม เป็นได้กี่ลิงค์ ฯ (๒๕๕๒)
๒. คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวณะไว้เท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ วณะนั้นมีเครื่องหมายให้แตกต่างกันที่ไหน ฯ
- จงแจก ภควนฺตุ คัพพฺ ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดู ฯ (๒๕๕๓/๒)
๓. คัพพฺเช่นไร ชื่อว่าสังขยา ฯ แบ่งเป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
- จงแจก จตุ คัพพฺ (เฉพาะอิติลิงค์) ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดู ฯ (๒๕๕๓)
๔. คัพพฺเช่นไร เรียกว่ามโนคณะ ฯ จงแจก ปิตุ คัพพฺ ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดู ฯ (๒๕๕๒/๒)

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
 เฉลย บาลีไวยากรณ์
 สอบครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ในบาลีภาษานั้น ในบาลีภาษานั้น ท่านแบ่งลิงค์เป็น ๓ คือ
 ปุงลิงค์ เพศชาย ๑
 อิทธิลิงค์ เพศหญิง ๑
 นปุงสกลิงค์ มีใช้เพศชาย มีใช้เพศหญิง ๑ ฯ
 นามนาม เป็นลิงค์เดียว คือ จะเป็นปุงลิงค์ อิทธิลิงค์ หรือนปุงสกลิงค์ ก็อย่างเดียบบ้าง, เป็น ๒ ลิงค์
 คือ ศัพท์อันเดียว มีรูปอย่างเดียวกันได้ทั้ง ๒ ลิงค์ หรือมูลศัพท์เป็นอันเดียว เปลี่ยนแต่สระที่สวดให้เปล
 กกัน พอเป็นเครื่องหมายให้ต่างลิงค์กันบ้าง ฯ

๒. **ตอบ** คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวจนะไว้ ๒ อย่าง คือ
 เอกวจน์ คำพูดสำหรับออกชื่อของสิ่งเดียว ๑
 พหุวจน์ คำพูดสำหรับออกชื่อของมากกว่าสิ่งเดียว คือตั้งแต่ ๒ สิ่งขึ้นไป ๑ ฯ
 วจนะนั้นมีเครื่องหมายให้แปลกกันที่ท้ายศัพท์ เหมือนคำว่า **ปฺริโส** ชายคนเดียว เป็นเอกวจนะ,
 ปฺริสา ชายหลายคน เป็นพหุวจนะ ฯ
 ได้แจก **ภควนฺตุ** ศัพท์ ด้วยวิภัตติทั้ง ๗ มาดังนี้

	เอก.	พหุ.
ป.	ภควา	ภควนฺตา ภควนฺโต
ท.	ภควนฺตํ	ภควนฺเต ภควนฺโต
ต.	ภควตา	ภควนฺเตหิ ภควนฺเตภิ
จ.	ภควโต	ภควตํ ภควนฺตานํ
ปญ.	ภควตา	ภควนฺเตหิ ภควนฺเตภิ
ฉ.	ภควโต	ภควตํ ภควนฺตานํ
ส.	ภควติ ภควนฺเต	ภควนฺเตสุ
อา.	ภคว ภควา	ภควนฺตา ภควนฺโต

๓. **ตอบ** ศัพท์ที่เป็นเครื่องกำหนดนับนามนาม ชื่อว่าสังขยา ฯ
 (สังขยานั้น) แบ่งเป็น ๒ คือ ปกติสังขยา ๑ ปุรณสังขยา ๑ ฯ
 ได้แจก **จตุ** ศัพท์ (เฉพาะอิทธิลิงค์) ด้วยวิภัตติทั้ง ๗ มาดังนี้

	พหุ.
ป.	จตฺสฺโส
ท.	จตฺสฺโส
ต.	จตุหิ
จ.	จตฺสฺสนฺนํ
ปญ.	จตุหิ
ฉ.	จตฺสฺสนฺนํ

ส.	จตุส
----	------

๔. **ตอบ** คัพท์ ๑๒ คัพท์ มี **มน** คัพท์เป็นต้น เรียกว่ามโนคณะ ฯ
ได้แจก **ปิตุ** คัพท์ ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดังนี้

	เอก.	พหู.
ป.	ปิตา	ปิตโร
ท.	ปิตร	ปิตโร
ต.	ปิตรา ปิตุนา	ปิตเรหิ ปิตเรภิ
		ปิตูหิ ปิตูภิ
จ.	ปิตุ ปิตุโน	ปิตรานํ ปิตูนํ
ปญ.	ปิตรา	ปิตเรหิ ปิตเรภิ
		ปิตูหิ ปิตูภิ
ฉ.	ปิตุ ปิตุโน	ปิตรานํ ปิตูนํ
ส.	ปิตริ	ปิตเรสุ ปิตูสุ
อา.	ปิตา	ปิตโร

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.